

Verbondsliefde

SABBATMIDDAG

Skrifverwysings vir hierdie week se studie:

2 Petrus 3:9, Deuteronomium 7:6-9, Romeine 11:22, Johannes 15:12, asook 1 Johannes 4:7-20 en 3:16

Geheueteks: “Jesus antwoord hom: ‘As iemand My liefhet, sal hy my woorde ter harte neem; en my Vader sal hom liefhê, en Ons sal na hom toe kom en by hom woon’” (Johannes 14:23, NAB).

Baie mense word geleer dat die Koiniegriekse woord *agápē* slegs op Goddelike liefde dui. Daarenteen dui ander terme vir liefde, soos *phileō*, op ander tipes liefde — tipes wat afsteek teen *agápē*. Party beweer selfs dat *agápē* ’n eenrigtingliefde (of ’n eensydige liefde) is. Met ander woorde, dit is ’n liefde wat net gee, maar nooit ontvang nie; ’n liefde wat glad nie op menslike beantwoording aangewese is nie.

Ten spyte van die feit dat hierdie sienings algemeen aanvaar word, toon ’n kanon-
wye studie van Goddelike liefde die teendeel. Ten eerste dui die term *agápē* nie net op Goddelike liefde nie. Dit kan ook menslike liefde, somtyds selfs die misplaaste soort wees (2 Tim. 4:10). Ten tweede sien ’n mens regdeur die Skrif dat vele ander terme, en nie net *agápē* nie, op God se liefde dui. Let byvoorbeeld op Jesus se leer in Johannes 16 vers 27: “want die Vader self het julle lief [*philei*], omdat julle My liefhet [*pephilēkate*]” (NAB). Hier word die Koiniegriekse woord *phileō* [in hul verbuigde vorms] nie net vir menslike liefde gebruik nie. Dit dui ook op God se liefde vir die mens. So *phileō* is nie ’n minderwaardige soort liefde nie, maar dui inderdaad hier op God se liefde.

Die Skrif leer boonop dat God se liefde nie eensydig van aard is nie; maar dat dit eerder met bande van wederkerigheid te make het, want vir God is dit vreeslik belangrik of die mens sy liefde beantwoord en dit aan ander weerspieël.

*Bestudeer hierdie week se les ter voorbereiding vir Sabbat, 11 Januarie.

God se ewige liefde

Die Skrif stel dit duidelik dat God almal liefhet. Hierdie waarheid vind uiting in die beroemdste Bybelvers, Johannes 3 vers 16: “Want so lief het God die wêreld gehad, dat Hy sy eniggebore Seun gegee het, sodat elkeen wat in Hom glo, nie verlore mag gaan nie, maar die ewige lewe kan hê” (OAB).

Lees Psalm 33:5 en 145:9. Hoe ver strek God se tederlike omgee — sy barmhartigheid en genade?

Sommige mense dink dat niemand hulle kan liefhê nie of dat God alle ander mense, behalwe vir hom of haar, liefhet. Wat die Bybel nietemin deurgaans verkondig, is dat *God elke kosbare mens op aarde liefhet*. Niemand word uitgelaat nie. Siende dat God die ganse mensdom liefhet, begeer Hy ook dat elkeen van ons gered word.

Lees 2 Petrus 3:9, 1 Timoteus 2:4 en Esegïel 33:11. Wat leer ’n mens uit hierdie verse oor God se begeerte om almal te red?

Let op die vers wat op Johannes 3 vers 16 volg: “Want God het sy Seun in die wêreld gestuur nie om die wêreld te veroordeel nie, maar dat die wêreld deur Hom gered kan word” (vers 17, OAB). As dit van God afgehang het, sou elke liewe mens sy liefde aanvaar het en gered word. Tog dwing die Here Homself op niemand af nie. Dit staan elkeen vry om dit te aanvaar of te verwerp.

Hoewel sommige dit inderdaad verwerp, hou die Here nie op om hulle lief te hê nie. In Jeremia 31:3 sê Hy aan sy volk: “Met ’n ewige liefde het Ek jou liefgehad; daarom het Ek jou in troue liefde nadergetrek” (AFR20). Elders sê die Bybel herhaaldelik dat God se liefde ewigdurend is (*lees bv. Psalm 136*). Die liefde van God ken geen einde nie. Dit is konstant. Ons sukkel om dit te verstaan. Dalk omdat dit dikwels vir ons makliker is om nie ander lief te hê nie.

As elkeen van ons tog net daardie liefde as ’n werklikheid kon beleef, m.a.w. as ons net sy liefde eerstehands kon ervaar — sou ons lewens en die wyse waarop ons mekaar behandel het, gewis drasties anders gewees het.

As God almal liefhet, beteken dit dat Hy ook gehate en afskuwelike mense liefhet. Op hierdie planeet het ons gewis ’n klompie (of liever ’n magdom) nare mense. Uit God se liefde vir hierdie mense leer ons wat ons benadering tot diesulkes moet wees. Watter soort interaksies behoort ons derhalwe met hulle te hê?

Verbondsliefde

Die Bybelse uitbeelding van God se spesiale liefdesband met die gelowige geskied dikwels m.b.v. metafore wat met die gesin of die familie te make het — gewoonlik die liefde tussen ’n man en vrou of tussen ’n moeder en kind. Hierdie metafore word veral ingespan om die spesiale verhouding tussen God en sy verbondsvolk mee uit te beeld. Hier het ons ’n verbintenis met verbondsliefde as die grondslag. Dit behels nie net God se liefde vir sy volk nie, maar ook ’n bepaalde verwagting: dat hulle sy liefde sal aanvaar, en op die beurt, Hom (en ook mekaar) sal liefhê.

Lees Deuteronomium 7:6-9. Wat leer ons uit hierdie verse oor die verband tussen God se sluit van die verbond en sy getroue liefde?

Deuteronomium 7:9 beskryf ’n spesiale soort liefde wat God met sy verbondsvolk het, ’n verhouding wat deels afhang van of hulle getrou aan Hom bly al dan nie. Die liefde van God is nie voorwaardelik nie, maar die verbondsverhouding met sy volk is wel.

Die Hebreeus wat in Deuteronomium 7:9 as “troue liefde” (*NAB*, *AFR20*) of “goedertierenheid” (*OAB*), of selfs as “sy verbondsliefde” of “omgee” (*DB*) vertaal word — *hesed* — is opsigself ’n duidelike illustrasie van die verbondsaspek van Goddelike liefde (en ook van vele meer). *Hesed* word dikwels ingespan om die grootsheid van God se genade, goedheid en liefde te verwoord. Dit dui o.a. op ’n troue of blywende liefde vir iemand, binne die wederkerigheid van ’n bestaande liefdesverhouding. *Hesed* neem ook die voortou in die vorming van hierdie tipe liefdesverhouding, in die hoop dat die ontvanger die gewer op dieselfde wyse sal terug liefhê.

God se *hesed* toon dat sy troue liefde onoortreflik betroubaar, rotsvas en bestendig is. Nietemin is die pluk van die voordele wat uit *hesed* spruit, voorwaardelik. Dit hang natuurlik van die volk se gewilligheid af om gehoorsaam aan God te bly, asook om hulle kant binne daardie verbondsverhouding te bring (*lees 2 Sam. 22:26, 1 Kon. 8:23, Ps. 25:10 en 32:10, asook 2 Kron. 6:14*).

God se onwrikbare liefde vorm die grondslag van alle liefdesverhoudings. Tog kan ons Hom nooit op dieselfde wyse terug liefhê as wat Hy ons liefhet nie. Nie net het die Here ons vrywillig gescape nie, maar in Christus het Hy Homself ook vrywillig aan die mensdom geskenk. “Niemand het groter liefde as dit nie: dat hy sy lewe vir sy vriende aflê” (*Joh. 15:13, NAB*). Die hoogste uitdrukking van God se liefde was ongetwyfeld toe “Hy Homself verneder [het] deur gehoorsaam te word tot die dood toe, ja, die dood van die kruis” (*Fil. 2:8, OAB*).

Op watter maniere kan jy voortdurend God se liefde as ’n werklikheid voor oë hou? Waarom is hierdie konstante fokus so belangrik?

'n Voorwaardelike verhouding

God roep en nooi elkeen op aarde tot 'n intieme liefdesverhouding met Hom (*lees Matt. 22:1-14*). Om behoorlik daarop te kan reageer, vereis die getroue uitvoer van die Here se bevel om Hom asook ons medemens lief te hê (*lees verse 37-39*). Die keuse (ja, die wilbesluit) om sy liefde te verwerp of te aanvaar, is wat bepaal of 'n mens wel die voordele wat uit daardie verbintenis met God spruit, gaan geniet.

Lees Hosea 9:15, Jeremia 16:5, Romeine 11:22 en Judas 21. Wat sê hierdie teksverse, kan 'n mens die voordele wat uit die Goddelike liefdesband spruit, verwerp of selfs verbeur?

Om die voordele wat 'n liefdesverhouding met God bied, te geniet, word in hierdie en ander teksverse as voorwaardelik uitgebeeld — die mens moet reageer op sy liefde. Dit sou egter verkeerd wees om derhalwe aan te neem dat God soms ophou om bepaalde mense lief te hê. Dit is iets wat nooit gebeur nie. Soos ons reeds gesien het, is God se liefde ewigdurend. In Hosea 9:15 sê die Here weliswaar aan sy volk: “Ek sal hulle nie meer liefhê nie” (*NAB*). Hier moet 'n mens egter in gedagte hou dat Hy later in dieselfde boek die volgende sê: “Ek sal hulle van harte liefhê” (*hfst. 14:5, NAB*). God hou dus nie in Jesaja 9:15 heeltemal op om sy volk lief te hê nie. Dit is nie die slotsom waartoe 'n mens hier kan kom nie. Inteendeel, dit moet duidelik op die voorwaardelikheid van een of ander aspek of voordeel van die liefdesband met God wys. Hoe 'n mens dus op sy liefde reageer, is onontbeerlik vir die voortsetting van die band tussen God en die gelowige.

“Wie my gebooi het en dié bewaar, dit is hy wat My liefhet; en wie My liefhet, hóm sal my Vader liefhê, en Ek sal hom liefhê en My aan hom openbaar” (*Joh. 14:21, OAB*). Net so verklaar Jesus aan sy dissipels: “want die Vader self het julle lief, omdat julle My liefhet en glo dat Ek van God gekom het” (*Joh. 16:27, NAB*).

Hierdie en ander teksverse leer dat as 'n mens die voordele van 'n reddende verhouding met God wil behou, jy God se liefde sal moet aanvaar (en dit behels o.a. ook die gewilligheid om 'n instrument van daardie liefde te wees). Weereens beteken dit nie dat God se liefde ooit tot 'n einde kom nie. Allermens. Let byvoorbeeld op die son. Net soos 'n mens nie die son kan laat ophou skyn nie, maar wel jouself aan dié se strale kan onttrek; kan jy niks doen om God se ewige liefde te stop nie, hoewel jy uiteindelik die uitnodiging om 'n verhouding met Hom te hê, kan verwerp; sodat jy jou van al die voortspruitende voordele, veral die belofte van die ewige lewe, afsny.

Op watter maniere kan 'n mens die liefde van God as 'n werklikheid aanskou en beleef, ongeag of jy dit beantwoord al dan nie? Hoe toon die skepping byvoorbeeld, selfs ná die sondeval, dat God ons liefhet?

Wanneer genade verbeur word

God se liefde is ewigdurend en altyd onverdiend. Tog kan 'n mens dit verwerp. Ons het [dus] die geleentheid om daardie liefde te aanvaar of te verwerp. Al rede waarom ons oor daardie voorreg beskik, is omdat die Here ons vrywillig met sy volmaakte, ewigdurende liefhet — *voordat ons enigiets kan doen (Jer. 31:3)*. Ons liefde vir God is 'n respons op die liefde wat Hy ons alreeds geskenk het voordat ons daarvoor gevra het.

Lees 1 Johannes 4:7-20, met spesifieke verwysing na verse 7 en 19. Wat sê dit vir ons oor die feit dat God se liefde voor die menslike respons daarop gekom het?

God se liefde was die eerste gebaar. As God ons nie eerste liefgehad het nie, kom ons Hom nie op die beurt terug liefhê nie. Hoewel die Here ons geskep het met die vermoë om liefde te gee en ander s'n te ontvang, is God self die oorsprong en grondslag van alle liefde. Die keuse berus wel by ons of ons dit gaan aanvaar, en daarna in ons handel en wandel gaan weerspieël. Hierdie waarheid word netjies toegelig met Jesus se gelykenis van die onbarmhartige skuldeiser (*lees Matt. 18:23-35*).

Uit die vertelling blyk dit duidelik dat die dienskneg in der ewigheid nooit sy skuld by die koning kon vereffen nie. Volgens Matteus 18 het hy die koning “tienduise talente” (*OAB*) geskuld. 'n Talent het destyds op sowat 6,000 *denarii* neergekom. Die gemiddelde arbeider het maar 'n enkele *denarius* as dagloon ontvang (*vgl. Matt. 20:2*). So 'n dagarbeider sou dus 6,000 dae moes werk om 'n enkele talent te verdien. Gestel 'n mens reken 'n verdere faktor by, naamlik dat daar nie elke dag werk vir die dagarbeider was nie. Dan sou hy dalk, argumentshalwe, net 300 dae per jaar gewerk het, met die gevolg dat hy slegs 300 *denarii* per jaar verdien het. Dit sou dus 'n gemiddelde dagarbeider sowat twintig jaar geneem het om 'n enkele talent terug te betaal, siende dat 'n talent op 6,000 *denarii* neergekom het (en aangesien $6,000 \div 300 = 20$ is). Ten einde 10,000 talente te kon verdien, moes die gemiddelde dagarbeider dus destyds 200,000 jaar lank werk. Kortom, die dienskneg sou nooit sy skuld kon delg nie. Tog kry die koning die werker vreeslik jammer en skryf vrywillig die oorweldigende skuld af.

Ná hierdie begenadiging draai die einste dagarbeider om en weier om 'n medearbeider se skuld — 'n skamele 100 *denarii* — af te skryf. Nee, hy sien toe dat die arme man in die tronk gestop word. Toe die koning dit te hore kom, is hy ontstoke, en herroep die besluit om die onvergewensgesinde dagarbeider se oorweldigende skuld af te skryf. So verbeur die arbeider toe die koning se vergifnis en liefde. Hoewel die Here se genade en barmhartigheid nooit tot 'n einde kom nie, kan 'n mens [wel die punt] bereik waar jy die voordele van God se genade en barmhartigheid so summier verwerp het dat jy dit uiteindelik verbeur.

Dink aan die dinge waarvoor jy vergewe is, asook die prys wat Jesus vir jou sondeskuld betaal het. Wat sê dit oor die vergifnis van 'n mens se naaste?

“Julle het dit verniet gekry — verniet moet julle dit uitdeel”

Net soos die dagarbeider nie sy skuld aan die koning kon terugbetaal nie, kan ons die Here nooit terugbetaal nie. Ons kan nooit die liefde van God bekom of verdien nie. “Maar God bewys sy liefde vir ons juis hierin dat Christus vir ons gesterf het toe ons nog sondaars was” (*Rom. 5:8, NAB*). Dit is ’n gewis ’n wonderlike liefde! Soos 1 Johannes 3 vers 1 dit stel: “Kyk watter groot liefde die Vader aan ons bewys het, dat ons kinders van God genoem kan word!” (*AFR20*).

Wat ons wel van ons kant af kan doen, en ook behoort te doen, is om die liefde van God soveel as moontlik aan ons medemens te weerspieël. Net so groot as die barmhartigheid en vergifnis wat ons ontvang het, is die plig om dit ook aan ander te skenk, nie waar nie? Kyk net wat in die gelykenis gebeur het: die eerste arbeider verloor die koning se barmhartigheid en vergifnis vanweë die versuim om dieselfde vir sy medearbeider te doen. As ons die Here opreg liefhet, sal ons nie versuim om sy liefde aan ander te weerspieël nie.

Lees Johannes 15:12, asook 1 Johannes 3:16 en hfst. 4:7-12. Wat leer ons hieruit oor die verband tussen God se liefde, ons liefde vir Hom, en ons liefde vir ander?

Kort ná sy woorde in Johannes 15:12 sê Jesus vir sy dissipels: “Julle is my vriende as julle doen wat Ek julle beveel” (*vers 14, NAB*). Wat presies het Jesus hulle beveel om te doen? Onder andere, dat die dissipels (en dit geld vir ons ook) mekaar lief moet hê soos Hy hulle liefhet. Hier en ook elders beveel die Skrif: hê die Here en ook mekaar lief.

Kortom, ons behoort te besef dat ons skuld wat ons vergewe is, oneindig groot is. Dit is nie een wat ons self kan vereffen nie, maar kon slegs aan die kruis gedelg word. So behoort ons dan die Here lief te hê en te dien, en ons medemens in ’n gees van liefde en genade te behandel. Soos Lukas 7:47 ons leer: die een wat baie vergewe is, behoort baie lief te hê. Hierby voeg die Skrif: “Maar die een vir wie min vergewe word, het min liefde” (*AFR20*). Wie onder ons besef nie die omvang van sy of haar sondeskuld nie?

As liefde vir God naasteliefde vereis, behoort ons besondere erns met die verkondiging van die boodskap oor God se liefde te maak — in woord en daad. In die teenswoordige wêreld behoort ons ander met hul daaglikse uitdagings te help. Ons moet die kanaal wees waarlangs God se liefde na ander vloei. Ons moet ook ons medemens se aandag op die Verlosser vestig, op Hom wat ons die ewige lewe in ’n nuwe hemel en op ’n nuwe aarde belowe. Daardie God bied die mens ’n totale herskepping van hierdie ou aarde wat so deur sonde en die dood geskend en verwoes is — die bittere misoes wat op die verwerping van God se liefde volg.

Ons moet dus die Here deur ons naasteliefde liefhê. Hoe kan ons dit verwesenlik? Wat kan jy vandag (en binne die volgende paar dae) doen om die liefde van God aan ander te betoon, as ’n uitnodiging om die belofte oor die ewige lewe eerstehands te verstaan en te beleef?

Vir verdere studie: Lees die volgende gedeelte uit Ellen G. White se geskrifte — “The Privilege of Prayer” (bl. 93-104, *Steps to Christ*).

“Hou jou begeertes en jou vreugdes, jou smarte en sorg, en jou vrese altyddeur voor die Here. Vir Hom is dit nie ’n las nie. Jy kan Hom nie daarmee vermoei nie. Hy wat weet hoeveel hare daar op jou kop is, staan nie apaties teenoor sy kinders se behoeftes nie. ‘Die Here is immers ryk aan barmhartigheid en ontferming’ (Jak. 5:11, NAB). Ons sorg, selfs die uitspreek daarvan, roer die tedere Vaderhart ten diepste. Lê alles wat jou pla voor die Here neer. Niks is te groot vir Hom om te dra nie. Neem in ag dat Hy die ganse aarde in stand hou, dat Hy as regeerder oor alles die ganse heelal se sake behartig. Niks wat enigsins met ons vrede te make het, is so klein dat Hy dit sal miskyk nie. Nie ’n enkele deel van ons boekies is te duister vir die Here om te lees nie. Geen van die raaisels [waarmee ons stoei], is te moeilik vir Hom om te ontfafel nie. Geen ramp tref die geringste van sy kinders nie, geen benoudheid oorval hulle nie, geen uitroep van vreugde kom oor hul lippe nie, geen skietgebedjie word opreg tot God gerig nie — en ons hemelse Vader is daarvan bewus, Hy neem dadelik daarvan notisie. ‘Hy genees die gebrokenes van hart en verbind hulle wonde’ (Ps. 147:3, NAB). Die band wat God met elke gelowige het, is so uniek en omvattend. Dit is asof daardie die enigste persoon is oor wie die Here moet waak, die enigste een is vir wie God sy geliefde Seun gegee het” (Ellen G. White, *Steps to Christ*, bl. 100).

Vrae vir bespreking:

① Bepeins die laaste twee sinne hierbo: “Die band wat God met elke gelowige het, is so uniek en omvattend. Dit is asof daardie die enigste persoon is oor wie die Here moet waak, die enigste een is vir wie God sy geliefde Seun gegee het.” Watter vertroosting gee dit jou? Hoe, sê dit, behoort jy jou lewe te lei, siende dat God so ’n hegte band met jou het en jou so tederlik versorg? Hierdie wonderlike belofte is ’n werklikheid, maar hoe leer ’n mens om dit sodanig uit te leef? Hoe dink jy moet dit wees om dit elke dag opreg te glo.

② Hoe verstaan jy Psalm 103:17 en 18, inaggenome vandeeweek se les? Wat sê dit vir ons oor die ewigdurendheid van God se liefde; maar ook hoe die voordele wat uit ’n mens se verhouding met God spruit, weliswaar ook op die aanvaarding van sy liefde steun?

③ Op watter maniere maak hierdie wete ’n verskil aan jou verbintenis met God? Hoe beïnvloed dit die wyse waarop jy ander se sorg beskou?